

Vision och principprogram för Föreningen Norden

VISION

Föreningen Norden vill samla individer och organisationer i Sverige för att över alla gränser bidra till fred, öppenhet och demokrati i Norden, Europa och världen.

Föreningen Norden vill öka samarbetet över nationsgränserna. Därigenom stärks förståelse och relationer mellan människor från olika kulturer.

En utgångspunkt för vår vision är Föreningen Nordens stadga, paragraf 1 och 2:

§ 1. Föreningens syfte

Norden, svensk förening för nordiskt samarbete, har till ändamål att på alla områden stärka och utveckla de nordiska folkens samverkan inåt och utåt.

§ 2. Verksamhetens inriktning

För att uppnå syftet

- tar föreningen initiativ och försöker påverka den politiska dagordningen för ett stärkt och utvecklat samarbete mellan de nordiska länderna,
- medverkar föreningen i samhällsdebatten för att utveckla samarbetet i Europa med utgångspunkt i erfarenheterna av det nordiska samarbetet,
- bedriver föreningen bland sina medlemmar och även utåt upplysningsarbete för att öka kunskapen om den nordiska gemenskapen men även kunskapen om Nordens grannländer,
- formulerar och driver föreningen olika projekt inom bl.a. demokrati, utbildning, kultur och näringslivsutveckling, vilka involverar såväl de nordiska länderna som ett eller flera av Nordens grannländer.

Vad vill vi med vår vision?

Föreningen Norden vill öka samarbetet över nationsgränserna, stärka relationerna mellan människor från olika kulturer samt synliggöra Norden i världen. På så sätt kan vi bidra till en fredligare värld som bygger på människors kunskap och förståelse för varandra.

Vi vill medverka till att människor som kommer från andra länder känner sig välkomna och involveras i den vision som finns för det nordiska samarbetet.

Föreningen Norden i Sverige vill tillsammans med Föreningen Norden i de övriga länderna/områdena utveckla och förverkliga gemensamma idéer som geografiskt omfattar hela eller delar av Norden och dess grannländer.

Bakgrund

Det nordiska samarbetet har inte alltid varit självklart. De nordiska ländernas historia innehåller såväl krig som förtryck av minoriteter. Idag känns detta avlägset och otänkbart. De nordiska samhällena uppfattas av många som en modell för demokrati och välfärd. Det nordiska

samarbetet har medverkat till detta och Föreningen Norden har varit och vill även i framtiden vara en viktig pådrivare.

Europa söker idag sin roll i en snabbt föränderlig värld. Globaliseringen och hoten mot vår livsmiljö kräver ett allt starkare, globalt samarbete. Norden och Europa är vår hemmamarknad och är samtidigt våra politiska plattformar för att påverka skeendena i världen.

Slutet på det kalla kriget och upplösningen av Sovjetunionen har öppnat för ett allt närmare samarbete mellan oss och våra grannar på andra sidan Östersjön. Föreningen Norden vill verka för att stärka civilsamhällets roll i hela Europa och för att stödja den ekonomiska, sociala och demokratiska utvecklingen. Föreningen Norden behövs för att öka medvetenheten om värdet av detta samarbete.

Värdeord

Föreningen Nordens kännetecken är Öppenhet, Engagemang och Påverkan.

Öppenhet: Vi vill öka kontakterna mellan dem som bott här länge och dem som har flyttat hit på senare år. Vi är öppna för att se och lära av vår omvärld.

Engagemang: Vi vill stärka demokratin och det mellanfolkliga samarbetet så att gemensamma problem och utmaningar kan hanteras i tid. Vi vill motverka antidemokratiska sammanslutningar och tendenser som finns i Norden.

Påverkan: Vi ser den nordiska integrationen som ett självklart mål inom alla samhällsområden och det nordiska samarbetet som nödvändigt för att vi ska kunna påverka utvecklingen i vår omvärld.

PRINCIPPROGRAM

Hur vill vi förverkliga vår vision?

De områden som är särskilt viktiga för Föreningen Norden att arbeta med de närmaste fem åren är tre G:n : **Gemenskap** som manifesteras av det nordiska samarbete som ständigt kan utvecklas, **Grannskap** som rymmer en breddning av samarbetet till Nordens grannländer och den s.k. nordliga dimensionen samt **Globalisering** som rymmer en ökad roll för Norden i världen.

1. Gemenskap

De nordiska länderna samarbetar för att driva frågor av gemensamt intresse för nordborna. Samarbetet bygger på den värdegemenskap som finns i de nordiska samhällena. Samarbetet skall stärka integrationen mellan länderna och främja regionens inflytande i världen.

1.1 Arenor för Föreningen Norden

Globaliseringen ställer allt större krav på flexibla samverkansformer och en förmåga att kunna agera på många olika arenor. För Föreningen Norden är dessa

1. Det traditionella Norden mellan de fem nordiska länderna, de tre självstyrande områdena och Sápmi.

2. Samarbete mellan två nordiska länder, eller fler
3. Samarbete med Nordens närområden
4. Samarbete med andra EU-länder
5. Globalt, där de nordiska länderna agerar tillsammans

Agerandet på dessa olika arenor kompletterar varandra. För att lyckas på den globala arenan bör de nordiska länderna agera tillsammans, vilket kräver ökad förståelse och kunskap om ländernas historia och kultur. Föreningen Nordens särskilda kompetens är kunskapsförmedling, folkbildning och kontaktskapande verksamhet. Folkbildningen sker bl.a. genom Nordens Biskops-Arnö och ett utvidgat samarbete med övriga folkhögskolor med nordisk inriktning och med bildningsförbunden.

1.2 Kultursamarbetet

Kultursamarbetet är en av hörnstenarna i det nordiska samarbetet och Föreningen Nordens arbete. Genom kultursamarbete kan man öka kännedomen om de nordiska länderna också utanför Norden. Därmed skapas bättre förutsättningar för internationellt samarbete och globala satsningar. Kreativa kompetenser har stor betydelse för Norden som global föregångsregion.

Föreningen Norden ska verka för en gemensam mediepolitik i Norden för ökad kultur- och språkförståelse.

Föreningen Norden ska arbeta för ökat nordiskt innehåll i lärarutbildningen för grundskola och gymnasium.

1.3 Språksamarbetet

I en tid av allt starkare inflytande från andra språkområden behövs en nordisk språkpolitik. Vi vill att de nordiska språken skall vara starka och levande och att alla nordbor skall kunna kommunicera på något av de tre skandinaviska språk som lärs ut i samtliga nordiska länder. Bättre språkförståelse gör det nordiska samarbetet effektivare och mer intressant.

Deklarationen om nordisk språkpolitik, antagen den 1 september 2006, bör genomföras och följas upp. De nordiska regeringarna / utbildningsministrarna bör utarbeta och genomföra en handlingsplan som skall garantera en samlad, långsiktig och effektiv språkpolitik.

1.4 Den gemensamma arbetsmarknaden och gränshindren

Vi vill arbeta för en fri och öppen arbetsmarknad i Norden med hög sysselsättning och god utbildning på alla nivåer. Bildning och kunskap är viktiga både för individens självförverkligande och för att Norden skall klara sig i den globala konkurrensen.

Demografin kommer att ställa krav på stora förändringar på vår arbetsmarknad. Bl.a. kommer en ökad invandring av arbetskraft att bli nödvändig för att vi skall kunna producera de varor och tjänster som våra välfärdssamhällen behöver.

Vi vill öka rörligheten i Norden och arbeta för ömsesidig respekt och integration av de nya nordborna i våra samhällen. Vi vill ha ett gränslöst och dynamiskt Norden, som kan möta globaliseringens utmaningar och trygga de nordiska ländernas konkurrenskraft och välfärd.

Vi vill avskaffa existerande gränshinder mellan de nordiska länderna och förhindra att nya uppstår. Vi kräver en bättre koordinering och harmonisering av lagstiftningen i de nordiska länderna.

Vi driver på Nordiska ministerrådets och Nordiska rådets pågående arbete med avskaffandet av gränshinder och förväntar oss konkreta resultat.

2. Grannskap – Nordens nära grannar

2.1 Den nordliga dimensionen och Östersjöregionen

Den nordliga dimensionen är en gemensam politik för fyra parter: EU, Ryssland, Island och Norge. Den nordliga dimensionen skall fungera som en politisk plattform för att främja samarbete för hållbar utveckling, välbefinnande och säkerhet i Nordeuropa. Samarbetet med Ryssland, särskilt Nordvästra Ryssland spelar en viktig roll i detta arbete.

Det västnordiska samarbetet har en fortsatt stor betydelse för den nordiska styrkan och sammanhållningen.

Föreningen Norden vill bidra till att konkretisera och förankra den nordliga dimensionen genom att stärka kontakterna och samarbetet med civilsamhället i Ryssland och i de tre baltiska länderna.

Vi vill att det skall ske en nära och konkret samordning mellan den nordliga dimensionen och EU:s strategi för Östersjöregionen.

Föreningen Norden behövs för att stödja de baltiska och ryska folken i deras strävan att bygga vänskapsband och utveckla samarbetet med såväl Norden som med de andra länderna i Östersjöregionen.

Några exempel på verksamhetsområden är ett s.k. mobilitetsprogram för unga människor och vänortssamarbetet där våra avdelningar kan etablera relationer till vänorter i de tre baltiska länderna, Ryssland och Öst- och centraleuropa som rymmer folkbildning som främjar kunskapen om varandras historia, kultur och religion. Vi vill arbeta för inrättandet av en kulturfond som möjliggör samarbete för ideella organisationer, skolor och kulturarbetare.

3. Globaliseringen

Norden är med sitt stora beroende av utrikeshandel och -investeringar starkt påverkat av globaliseringen. Finanskris, klimathot och sociala och ekonomiska obalanser innebär krav på en förmåga att samarbeta globalt för att hitta lösningar på gemensamma problem.

Globaliseringens utmaningar kan inte lösas av enskilda länder. Om Norden ska kunna spela en roll och bidra till lösningar på gemensamma problem måste ett betydligt mer fördjupat samarbete växa fram mellan de nordiska länderna.

3.1 Norden som en röst i världen

De nordiska länderna bör samordna sig och uppträda gemensamt för att driva gemensamma positioner i EU och FN. Norden bör sträva efter en gemensam plats i G20. De nordiska länderna bör fortsatt verka för att Norden har säte i FN:s säkerhetsråd under varannan period.

Nordisk forskning bör i väsentlig utsträckning bedrivas i samarbete. Nordbor bör kunna söka anslag från varandras forskningsstiftelser och forskningsråd.

De nordiska länderna bör se utmaningarna från den internationella konkurrensen som skäl för att stärka den nordiska välfärdspolitiken och utveckla den nordiska sociala modellen. Satsningar på utbildning, forskning, innovation och förnyelse samt ökad rörlighet på arbetsmarknaden kan skapa en stabil och hållbar ekonomisk tillväxt.

De nordiska länderna bör öka sitt samarbete för att kunna spela en mer aktiv roll för att minska utsläppen av växthusgaser. Ökade satsningar på klimat- och energiforskning, höjd energieffektivitet och ökad användning av förnyelsebara energikällor skall vara prioriterade områden.

Föreningen Norden vill att de nordiska regeringarna gemensamt tar ett starkare ledarskap i klimatfrågan vilket förutsätter mycket mer av samordning och gemensamt uppträdande.

Föreningen Norden vill bidra till omställningen av våra samhällen till produktion och konsumtion med låga utsläpp av växthusgaser genom att sprida kunskap och öka medvetenheten bland medborgarna.

Norden bör ta till sig och genomföra grundtankarna i det förslag till nordisk säkerhetspolitik i 13 punkter som Torvald Stoltenberg lade fram 2009. Vi vill särskilt uppmärksamma utvecklingen i Arktis som rymmer inte bara betydande säkerhetspolitiska utan även betydande sociala, ekonomiska och ekologiska konsekvenser.

Detta program antogs vid Föreningen Nordens fullmäktigemöte den 12-13 juni 2010 och följs upp av en handlingsplan som skall utarbetas under hösten 2010.